

Epidemiologische surveillance van psittacose

Chlamydia psittaci - 2022

Auteurs: T. Lernout, A. De Meyst, D. Vanrompay

Hoofdpunten

- In 2022 werden er in totaal 37 gevallen van psittacose gemeld. Dit is een lager aantal dan de twee voorgaande jaren, maar globaal is de trend de laatste tien jaar wel stijgend.
- De reële incidentie wordt vermoedelijk onderschat omdat de ziekte vaak mild is, niet herkend wordt of er geen verder microbiologisch onderzoek gebeurt.

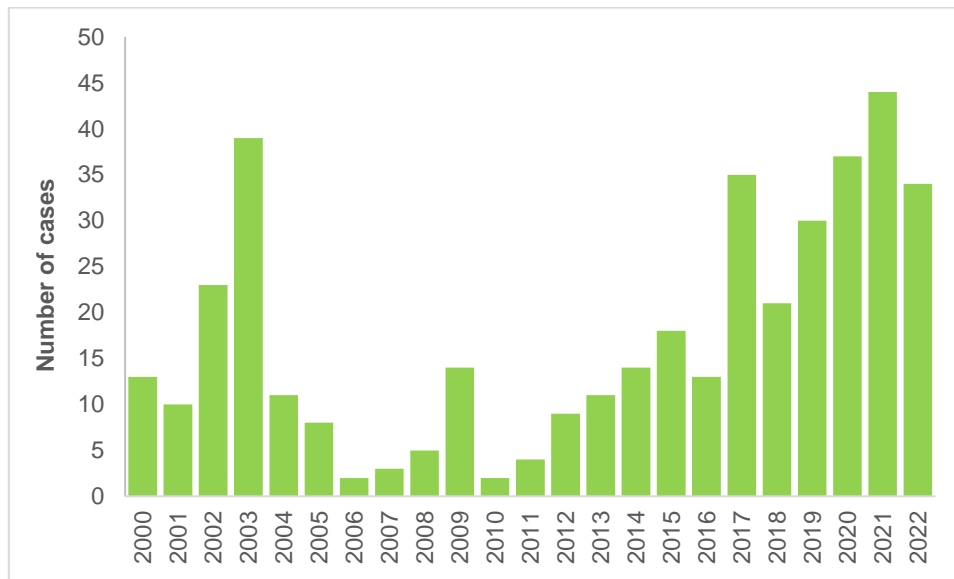
Informatiebronnen

- Meldingsplicht infectieziekten (Vlaanderen, Wallonië en Brussel).
- Netwerk van peillaboratoria; de analyses van de trends zijn beperkt tot deze gegevens, omdat dit de meest stabiele bron is.
- [Referentielaboratorium](#) voor *Chlamydia psittaci* van de Universiteit Gent (data sinds 2015).

Epidemiologie

- Aantal gevallen: in 2022 werden er in totaal 37 gevallen van psittacose gemeld. Het ging om 34 gevallen gerapporteerd door de peillaboratoria, zeven via de meldingsplicht en twee door het referentielaboratorium; vijf gevallen werden door twee of drie verschillende bronnen gemeld. Dit is een lager aantal dan de voorbije twee jaren, maar globaal is de trend de laatste tien jaar progressief stijgend (Figuur 1, trendanalyse enkel op basis van de gegevens van de peillaboratoria). Er is nog steeds een sterke onderrapportering van gevallen via het systeem van de verplichte melding.
- Geslacht: net zoals de meeste andere jaren, waren er voor de personen waarvoor de informatie beschikbaar was in 2022 iets meer mannen besmet dan vrouwen (53%).
- Leeftijd: spreiding tussen 19 en 90 jaar, met een mediaan van 57 jaar. Dit is hoger dan de voorgaande jaren.
- Geografische spreiding: net zoals voorgaande jaren woonde de meerderheid van de personen waarvoor de informatie beschikbaar was in Vlaanderen (88%). Er waren twee gevallen in Wallonië (6%) en ook twee in Brussel (6%). Deze observatie kan deels verklaard worden doordat het aantal deelnemende laboratoria aan het peilnetwerk hoger is in Vlaanderen dan in de andere gewesten. De ziekte is wel in alle gewesten verplicht te melden, maar door de onderrapportering via dit systeem kan er geen uitspraak gemaakt worden over reële verschillen in incidentie per gewest. De plaats van besmetting kan ook verschillen van de woonplaats.
- Bron van besmetting: informatie over de bron van besmetting was slechts beschikbaar voor één geval, waarbij een contact met papegaaien werd gerapporteerd.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde gevallen van psittacose per jaar, België, 2000-2022
(Bron: Netwerk van peillaboratoria)

Belang voor volksgezondheid

Psittacose is een wereldwijd voorkomende zoönose veroorzaakt door de bacterie *Chlamydia psittaci*, die van vogels op mensen wordt overgedragen. Infecties komen vooral voor bij papegaai-achtigen (papegaaien, callopsieten en parkieten) en duiven, maar de bacterie wordt ook vaak aangetroffen bij pluimvee. Ook in België heeft een studie in pluimveebedrijven in 2012 aangetoond dat *Chlamydia psittaci* alomtegenwoordig is.

Het aantal geregistreerde gevallen van humane psittacose in België vertoont jaarlijkse schommelingen, maar blijft algemeen laag. Er is de laatste tien jaar wel een progressief toenemende trend waarneembaar, mogelijk ook door een grotere aandacht voor de ziekte en/of het verminderd antibioticum gebruik bij vogels.

De reële incidentie van de ziekte wordt vermoedelijk echter nog steeds sterk onderschat, waarbij verschillende factoren een rol kunnen spelen. In de eerste plaats vertonen patiënten vaak milde symptomen, waarvoor er geen arts wordt geraadpleegd.

Ten tweede wordt de ziekte vermoedelijk nog te weinig gediagnosticeerd, doordat er niet aan wordt gedacht. De ziekte is typisch beroepsgebonden (bv vogelkwekers, dierenartsen, werknemers van pluimveebedrijven,...) of komt voor in bepaalde populaties met recreatieve contacten (bezitters van papegaai-achtigen, duivenliefhebbers, bezoekers van vogelshows,...). Maar ook incidentele blootstelling van de algemene populatie aan besmette vogels is mogelijk.

Tenslotte worden tests op *C. psittaci* vaak niet opgenomen in de microbiologische routinediagnostiek bij een pneumonie. Het insluiten van bestaande *C. psittaci* moleculaire diagnostische testen in panels voor "community acquired pneumonia" zou een duidelijker beeld kunnen geven van de problematiek van psittacose in ons land. Deze testen worden echter niet terugbetaald door de ziekteverzekering in België.

Meer informatie

- Zorg en Gezondheid. Richtlijn psittacose. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/2022-04/Psittacose_2019.pdf
- Lagae S, Kalmar I, Laroucau K, Vorimore F, Vanrompay D. Emerging *Chlamydia psittaci* infections in chickens and examination of transmission to humans. *Journal of Medical Microbiology*. 2014;63:399-407.
- Rybarczyk J, Versteete C, Lernout T, Vanrompay D. Human psittacosis: a review with emphasis on surveillance in Belgium. *Acta Clin Belg*. 2019 Mar 18:1-7.
- Stokes HS, Berg ML, Bennett ATD. A Review of Chlamydial Infections in Wild Birds. *Pathogens*. 2021 Jul 28;10(8):948. doi: 10.3390/pathogens10080948.